

DAMIAN WTULICH

AP SŁUPSK

**OD UMOWY POCZDAMSKIEJ DO JENY.
STOSUNKI PRUSKO-FRANCUSKIE W ŚWIETLE
DONIESIENIA „GAZETY POŁUDNIOWO-PRUSKIEJ” 1805-1806**

Polska prasa porozbiorowa w latach 1795-1815 nie cieszyła się do tej pory większym zainteresowaniem wśród historyków. Z dotychczasowych opracowań dotyczących czasopiśmiennictwa tego okresu należy wymienić monumentalną publikację pod redakcją J. Łojka *Prasa polska w latach 1661-1864* (Warszawa 1977), skromną objętościowo książkę A. Słomkowskiej *Prasa rządowa Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego 1807-1838* (Warszawa 1969), a na szczególne uznanie zasługuje przede wszystkim praca K. Ossowskiego *Prasa Księstwa Warszawskiego* (Warszawa 2004). Należy jednak zauważyć, iż autorzy wymienionych publikacji koncentrowali się na kwestiach technicznych, związanych m.in. z formatem, papierem, drukiem, maszynami drukarskimi, czcionką, kolportażem, rzadko omawiając i charakteryzując treści zawarte w gazetach. Autor niniejszego artykułu postanowił więc przybliżyć czytelnikowi, jak „Gazeta Południowo-Pruska” przedstawiała ówczesnemu odbiorcy kształtowanie się stosunków prusko-francuskich od końca 1805 r. do października 1806 r., które doprowadziły do załamania się monarchii Hohenzollernów i powstania Księstwa Warszawskiego.

W okresie powstania kościuszkowskiego władze pruskie zauważyły konieczność posiadania w Wielkopolsce prasy informacyjnej, która wydawana byłaby w języku polskim oraz niemieckim. Koncesję przyznano Wilhelmowi Deckerowi, poznańskiemu księgarzowi i drukarzowi. Już 2 sierpnia 1794 r. w Poznaniu zaczął on wydawać równocześnie dwie gazety (właściwie jedną w dwóch wersjach językowych): polskojęzyczną „Gazetę Południowo-Pruska” oraz niemieckojęzyczną „Südpreussische Zeitung”¹. Początkowym zadaniem obu gazet była dezinformacja mieszkańców Wielkopolski o wydarzeniach zachodzących w pozostałej części Polski (insurekcji kościuszkowskiej)². Redaktorem wersji polskiej był Stanisław Ziolecki, wersji nie-

¹ *Prasa polska w latach 1661-1864*, red. J. Łojek, Warszawa 1977, s. 65.

² A. Słomkowska, *Prasa rządowa Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego 1807-1838*, Warszawa 1969, s. 32.